

Genomen besluiten tijdens de vergadering van de kleine synode van 12 december 2025

A) Benoeming:

- **Generale college voor de toelating tot het ambt van predikant (GCTA)**
de heer P.B. Anker te benoemen als lid van het GCTA voor de delegatie Noord-Holland

B) Besluit inzake jaarplan en begroting 2026 van de Protestantse Kerk in Nederland (VA 25-07), de heffingsfactoren voor 2025 en 2026 en jaarplan en begroting 2026 van Kerk in Actie (VA 25-08)

1. De kleine synode heeft kennisgenomen van:

1. Het jaarplan en de begroting 2026 van de Protestantse Kerk in Nederland, uitgebracht door het bestuur van de dienstenorganisatie op 25 november 2025 (VA 25-07);
2. Het jaarplan en de begroting 2026 Kerk in Actie van de Protestantse Kerk in Nederland, uitgebracht door het bestuur van de dienstenorganisatie op 3 november 2025 (VA 25-08);
3. De in de begroting 2026 van de Protestantse Kerk opgenomen bijlage 'Ontwikkeling quotum- en solidariteitskasbijdrage' voor het kerkrentmeesterlijk en diaconaal quotum 2026 en de afdracht voor de solidariteitskas 2026;
4. Het plan van aanpak kerkbreed gesprek - "Herkansing – Werken aan herstel van vertrouwen en een duurzame financiële huishouding van de Protestantse Kerk in Nederland" (18 november 2025)
5. Het rapport van de commissie van rapport d.d. 5 december 2025

2. De kleine synode overweegt:

1. Het jaarplan en de begroting 2026 van de Protestantse Kerk in Nederland omvatten het werk van de Dienstenorganisatie, inclusief het werk van Kerk in Actie, dat is gebaseerd op het beleidskader voor de dienstenorganisatie 'De toekomst open tegemoet' en de visienota 'Van U is de toekomst';
2. Mede met het oog op het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving is voor het werk van Kerk in Actie ook een deelbegroting opgesteld;
3. De begroting 2026 van de Protestantse Kerk in Nederland is opgesteld volgens het model van de Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven, en de begroting 2026 van Kerk in Actie volgens het model van de Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties;
4. In de 'Uitvoeringsbepalingen behorend bij de uniforme quotisatieregelingen en de solidariteitskas' (verder: Uitvoeringsregeling) is bepaald dat de vaststelling van de in enig heffingsjaar te hanteren heffingspercentages en ledengelden jaarlijks plaatsvindt door de kleine synode, samen met de goedkeuring van de begroting voor hetzelfde jaar.

3. De kleine synode overweegt voorts:

1. Het bestuur heeft de begroting 2026 van de Protestantse Kerk in Nederland aangeboden.
2. De kleine synode heeft kennis genomen van het volgende:
 - a. De Protestantse Kerk in Nederland bevindt zich in een overgangsfase naar een nieuw beleidskader waarin relaties, transparantie en solidariteit centraal staan; de ambities van de dienstenorganisatie moeten in lijn komen met de begroting;
 - b. De begroting 2026 sluit met een negatief saldo van € 7.461.000, waarvan € 4.976.000 wordt onttrokken aan de algemene reserve en € 2.485.000 aan

- beschikbare bestemmingsreserves en -fondsen ter ondersteuning van de doelstellingen;
- c. Deze tekorten bestaan al langere tijd en zijn in de afgelopen jaren steeds financieel gedekt vanuit bestemmingsreserves en -fondsen.
 - d. Beoogd was om deze structurele tekorten met de nieuwe quotumregeling op te heffen. De invoering van de regeling heeft evenwel tot onbegrip en wantrouwen geleid bij een deel van de gemeenten en diaconieën.
 - e. Op 14 november 2025 heeft de kleine synode besloten de nieuwe quotumregeling terug te trekken. Dit zal in een later stadium moeten worden gevolgd door de vaststelling van een gewijzigde regeling, die, als rechtvaardig en eenvoudig, kerkbreed gedragen wordt.
 - f. De verkenningronde heeft duidelijk gemaakt dat niet alleen naar de opbrengstenkant ten behoeve van het bovenplaatselijk kerkenwerk gekeken moet worden, maar nadrukkelijk ook naar de uitgavenkant;
 - g. De algemene reserve in 2026 daalt naar 26,8% van de toetsgrootheid en komt daarmee onder de interne signaleringswaarde van 33%, wat bijsturing noodzakelijk maakt.
 - h. Een bijsturingsplan richting een sluitende meerjarenbegroting (2026–2030) is noodzakelijk, een plan waarin de ondergrens van de signaleringswaarde (33%) voor de dienstenorganisatie niet wordt onderschreden.
 - i. In 2026 zal het bestuur uitvoering geven aan de eerder geplande ombuiging van posten die in voorgaande jaren zijn gefinancierd uit de reserve solidariteitskas. Deze posten zullen vanaf het boekjaar 2026 volledig drukken op de exploitatie van de dienstenorganisatie. Dit betreft 25% van de salarislasten van classispredikanten, 25% van financieel beleidsadviseurs en 100% van adviseurs dienstverlening;
 - j. Na ombuiging van de posten genoemd onder i. blijft er een structureel tekort bestaan van € 1.500.000 tussen de baten van de solidariteitskas (€ 2.950.000) en uitgaven voor categoriaal pastoraat en steunverlening (€ 4.235.000);
 - k. Het is essentieel dat inkomsten en uitgaven van de solidariteitskas in evenwicht komen om de (5-jarige) verplichtingen die voor het categoriaal pastoraat zijn aangegaan naar betrokken gemeenten financieel te borgen;
3. De begroting 2026 gaat uit van een stijging van de kerkrentmeesterlijke en diaconale quotuminkomsten ten opzichte van de begroting 2025 met € 590.000 (als gevolg van stijging van de heffingsgrondslag), en een toename van € 1.450.000 aan inkomsten uit de heffing solidariteitskas. Daarbij is rekening gehouden met een verhoging van de bijdrage voor de solidariteitskas (ledengeld) van € 5 naar € 7,50 per belijdend lid, waardoor inkomsten en uitgaven voor de solidariteitskas vanaf 2026 weer in evenwicht zijn. Dit betreft middelen van en voor lokale gemeenten;
 4. De begrote verplichte heffingen voor 2026 zijn conform de gegevens in de bijlage Ontwikkeling quotum- en solidariteitskasbijdrage;
 5. De te innen bedragen in enig heffingsjaar worden voldaan in een aantal gelijke termijnen, vast te stellen door de kleine synode. Dit conform de Uitvoeringsregeling;
 6. Het concept-jaarplan en de begroting 2026 zijn besproken in het kerkordelijk voorgeschreven besturenoverleg.

4. De kleine synode besluit:

1. Het moderamen opdracht te geven het bestuur van de dienstenorganisatie te verzoeken een bijsturingsplan op te stellen voor de begroting 2026 en meerjarenbegroting (2026–2030), waarbij de ondergrens van de signaleringswaarde (33%) voor de dienstenorganisatie niet wordt onderschreden, en dit plan in juni 2026 ter besluitvorming voor te leggen.
2. Het jaarplan en de begroting voor het jaar 2026 van de Protestantse Kerk in Nederland en de deelbegroting 2026 van Kerk in Actie vast te stellen, met inachtneming van besluitpunt 1.

3. Gelet op het bepaalde in de 'Uitvoeringsbepaling behorend bij de uniforme quotisatieregelingen en de solidariteitskas', worden de heffingspercentages en ledengelden voor 2025 en 2026 als volgt vastgesteld:

	2025	2026
Kerkrentmeesterlijk quotum:		
- over de, in de uitvoeringsregeling bedoelde, inkomsten	4,35%	4,35%
Diaconaal quotum:		
- over de, in de uitvoeringsregeling bedoelde, inkomsten	5,70%	5,70%
- per belijdend lid (peildatum: 1 januari voorgaand boekjaar)	€ 1,35	€ 1,35
Solidariteitskas:		
- per belijdend lid (peildatum: 1 januari voorgaand boekjaar)	€ 5,00	€ 7,50

4. Hangende de bezwaarprocedure bij het GCBG hebben gemeenten en diaconieën voor het **heffingsjaar 2025** een voorlopige aanslag ontvangen gelijk aan die over 2024. Op basis van het besluit van 14 november jl. en vastgestelde heffingspercentages voor 2025 vindt in december 2025 vaststelling van de definitieve aanslag plaats, waarna in januari 2026 verrekening van het teveel of te weinig betaalde zal volgen;
5. De inning van de verplichte heffingen voor het **heffingsjaar 2026** zal geschieden in twee termijnen en wel voor het kerkrentmeesterlijk en diaconaal quotum op de vervaldata van 1 april en 1 oktober en voor de solidariteitskas op de vervaldata 1 juni en 1 oktober;
6. Allen die hebben bijgedragen aan het tot stand komen van deze begrotingen, te danken voor hun inzet.

C) Besluit inzake Plan van aanpak Kerkbreed gesprek (LWK 25-05)

De kleine synode heeft kennisgenomen van:

1. Het rapport '**Herkansing - Werken aan herstel van vertrouwen en een duurzame financiële huishouding van de Protestantse Kerk in Nederland**'
 - zijnde een Plan van aanpak voor het voortgezette kerk breed gesprek naar aanleiding van de invoering en ontvangst van nieuwe regelingen en heffingspercentages voor solidariteitskas en quotum in 2024,
 - aangeboden door de regiegroep Kerkbreed gesprek;
2. De algemene oplegbrief van het moderamen d.d. 27-11-2025
3. Het rapport van de Commissie van Rapport LWK d.d. 3-12-2025
4. Het advies van de generale raad van advies d.d. 11-12-2025

De kleine synode overweegt:

1. De regiegroep Kerkbreed gesprek
 - onderscheidt in haar rapport vier thematische werkpakketten, te weten 'Transparantie en eenvoud', 'Uitgaven', 'Onderlinge solidariteit' en 'Inkomsten / nieuwe regelingen';
 - beschrijft een projectorganisatie die het kerkbreed gesprek moet organiseren en faciliteren, en benoemt daarin
 - de projectleider;
 - de regiegroep met een kerngroep
 - vijf integrale projectdragers, te weten

- A) inhoudelijke bezinning over o.a. kerk en geld, gezamenlijke roeping en onderlinge solidariteit,
- B) projectorganisatie,
- C) activiteiten en werkvormen,
- D) communicatie, en
- E) planning en begroting

- en besteedt tenslotte aandacht aan het tijdpad en de begroting voor het project.

2. Alle genoemde punten worden in het rapport toegelicht.

3. De kleine synode kan zich in de voorstellen en de toelichting vinden.

De kleine synode besluit:

1. Het rapport te aanvaarden als basis voor het te voeren kerkbreed gesprek binnen de in het rapport genoemde geledingen van de kerk; met dien verstande dat de definitie van vrij besteedbaar vermogen in de bijlage, pag. 20, nuancering behoeft.

2. het moderamen op te dragen de regiegroep te verzoeken het plan uit te voeren en op de daarvoor geëigende momenten in de synode te rapporteren;

3. het bestuur van de dienstenorganisatie te verzoeken het nodige te doen om tot uitvoering van deze besluiten te komen;

4. allen te danken die bij de voorbereiding van deze besluiten betrokken zijn geweest.

D) Besluit inzake vacatiegeldregeling moderamen generale synode (VA 25-10)

De kleine synode heeft kennisgenomen van:

1. De notitie van het moderamen 'Evaluatie vacatiegeldregeling moderamen generale synode (VA 25-10)' d.d. 3 november 2025 (hierna: **de notitie**)

2. de 'regeling vacatiegelden en reis- en overige kosten assessoren moderamen generale synode 2025' (hierna: **de regeling**);

3. Het advies van het moderamen, optredend als bestuur van de dienstenorganisatie, vervat in de algemene oplegbrief d.d. 27 november 2025, **punt 11**;

De kleine synode overweegt:

1. In de huishoudelijke regeling van de generale synode¹ is bepaald, dat de synode zich vergewist van de beschikbaarheid van een eventueel noodzakelijke adequate compensatieregeling voor de functie van assessor.

2. Op verzoek van de synode heeft het bestuur van de dienstenorganisatie opdracht gegeven om een regeling te treffen;

3. Op verzoek van de synode is geëvalueerd of deze regeling adequaat is.

4. De tegemoetkoming aan moderamenleden heeft de vorm van een zgn. 'vacatiegeld' omdat een andere vorm van financiële tegemoetkoming aan bestuurders van een ANBI² niet is toegestaan;

5. Dit vacatiegeld is genormeerd volgens bepaalde criteria, de notitie geeft aan, dat binnen deze criteria een hogere tegemoetkoming mogelijk en terecht is.

6. Het is de bevoegdheid van het bestuur van de dienstenorganisatie om de regeling aan te passen, maar omdat dit onder de huidige omstandigheden zou betekenen dat het moderamen, optredend als bestuur van de dienstenorganisatie, een beslissing zou nemen ten gunste van moderamenleden, verzoekt het moderamen de kleine synode het besluit te nemen.

7. De kleine synode acht het voorgestelde besluit juist.

¹ bijlage 2, het protocol verkiezing preses en assessoren (art. 4.1)

² algemeen nut beogende instelling

De kleine synode besluit:

1. akkoord te gaan met de in de notitie voorgestelde aanpassing van de regeling, met dien verstande dat de bedragen van de vergoeding over drie jaar opnieuw worden gezien in relatie tot de criteria die de belastingdienst stelt;
2. allen te danken die bij de voorbereiding van deze besluiten betrokken zijn geweest.

E) Besluit inzake goedkeuring statutenwijziging stichtingen in de classis Noord-Brabant, Limburg en Reunion Wallonne (VA 25-11)

De kleine synode heeft kennisgenomen van:

1. De brief van 7 oktober 2025 van
 - de Stichting Regionale Commissie voor het Zuiden (**RCZ**) en
 - de Stichting Steunfonds voor het Protestantisme in het Zuiden (**SPZ**).met als bijlagen twee concepten voor gewijzigde statuten;
2. de toelichting van het moderamen d.d. 27 november 2025
3. de aanvullende mondelinge informatie ter vergadering.

De kleine synode overweegt:

1. De voorgestelde wijziging van de statuten beoogt de door de generale regeling stichtingen voorgeschreven banden tussen de stichtingen en de kerkelijke organen te verleggen, in de zin dat deze banden voortaan zullen komen te liggen tussen de stichtingen en de classicale organen, te weten van de classis Noord-Brabant, Limburg en Reunion Wallonne;
2. Deze wijziging is in overeenstemming met het beleid van de landelijke kerk en haar dienstenorganisatie, dat classicale fondsen beheerd worden door de classicale vergaderingen;
3. De notaris die deze statutenwijziging begeleidt heeft de opvatting dat voor deze statutenwijziging niet alleen goedkeuring van het BMCV en het CCBB nodig is, maar ook van het bestuur van de dienstenorganisatie en van de kleine synode;
4. Deze opvatting berust op een interpretatie die de kleine synode niet wenst tegen te spreken;
5. Het moderamen heeft, op dit moment optredend als bestuur van de dienstenorganisatie, te kennen gegeven positief te adviseren over de statutenwijziging;
6. Ter vergadering is de synode geïnformeerd over het volgende:
 - a) het BMVC heeft om wijzigingen gevraagd in de concept statuten, dit verzoek is door de stichtingen gehonoreerd, en het BMCV zal op de aldus aangepaste statuten naar verwachting goedkeuring gaan geven;
 - b) de wijzigingen betreffen geen zaken die de beslissing van de kleine synode anders hoeven te maken;
7. Er is daarom alle reden om de gevraagde goedkeuring te geven; deze goedkeuring betreft derhalve de op verzoek van het BMCV aangepaste concept statuten.

De kleine synode besluit:

1. goedkeuring te verlenen aan de in de overwegingen genoemde statutenwijzigingen;
2. het moderamen opdracht te geven dit aan de stichtingen en de behandelend notaris te laten weten;
3. allen te danken die bij de voorbereiding van deze besluiten betrokken zijn geweest.